

ב"ה

משנת

מסכת אבות

עם פירוש

רבנו עובדיה מברטנורא

ופירוש

מטל השמים

מאת הרה"ג החסיד ר' יצחק אייזיק זצ"ל טאובר

שהיה אב"ד בק"ק פוטילה, בוקובינה

ומנוחתו כבוד בעיה"ק צפת תובב"א

נין ונכד לבעל השל"ה זצוק"ל ובעל "מגלה עמוקות" זצוק"ל, זיע"א.

תל-אביב • תשכ"ד

בעזה"י

משניות

מסכת אבות

עם פירוש

רבנו עובדיה מברטנורא

ופירוש

מטל השמים

מאת הרה"ג החסיד

ר' יצחק אייזיק זצ"ל טאובר

שהיה אב"ד דק"ק פוטילה, בוקובינה
ומנוחתו כבוד בעיה"ק צפת תובב"א

רמת גן • תשנ"ו

ספר **מטל השמים**, פירוש למסכת אבות,
יצא לאור לראשונה בלבוב בשנת תרנ"ו
ע"י המחבר הרה"ג ר' **יצחק אייזיק טאובר ז"ל**.

מהדורה חדשה זו יוצאת לאור ברמת-גן בשנת תשנ"ו
(במלאות מאה שנה למהדורה הראשונה)
ע"י צבי יעקב וגנר נ"י, נכד הרב המחבר ז"ל,
ומוקדשת לזכרם של בני הרב המחבר ובנותיו,
נשמתם בגנזי מרומים:

מרת **רחל** ע"ה, אשת הרה"ח ר' אפרים פישל **ברטפלד** ז"ל,
נפטרה בפטרושן, ביום ח' באייר תשי"ה.

מרת **בילה** ע"ה, אשת הרה"ח ר' ישראל **וגנר** ז"ל,
נפטרה בתל-אביב, ביום י"א בתמוז תשי"ד.

הרב ר' **אליעזר טאובר** ז"ל,
נפטר בתל-אביב, ביום כ"א בטבת תשי"ח.

ר' **צבי הירש טאובר** ז"ל,
נפטר בחיפה ביום ב' בניסן תשכ"ט.

ר' **יהודה ליב טאובר** ז"ל,
נפטר בגירוש טרנסניסטריה, בעיר מוגילוב, ביום כ"ב באדר תשי"ב.

מרת **טשארנא** ע"ה, אשת ר' יעקב **שור** ז"ל,
נספתה בשואת יהודי קישינוב בשנת תשי"א.

הרב ר' **ישראל טאובר** ז"ל,
אב"ד דק"ק האצג, נפטר בחיפה, ביום ד' בטבת תשי"ט.

מהדורה שלישית

במהדורה זו של מסכת אבות עם פירוש "מטל השמים" תוקנו
שגיאות הדפוס שנפלו במהדורה הראשונה ונוסף בה פירוש
המיוחס לרש"י לפרק הששי (קנין תורה). כן הוספנו רשימת
ראשי תיבות המופיעים בפירוש "מטל השמים".

הסכמות על פירוש מטל השמים

הסכמת כבוד הרב הגאון הגדול בדורו רבן של בני הגולה פאר הדור, עמוד הימיני, נר ישראל, כק"ש מוהר"ר צבי הירש אורינשטיין זללה"ה שהיה אב"ד דק"ק לבוב והגליל

ב"ה

הן בא לפני הרב המאוה"ג מוהר"י אייזק נ"י אבד"ק פוטילה וספרו בידו חידושי תורה בהלכה. ועה"ת. ומסכת אבות. ובעברי עליהם ראיתי כי יגע לברר דברי הפוסקים ז"ל. יגע ומצא כדי מדתו. וגם בדרושו לא הרחיק ללכת רק קרוב לפשט. בדברים נכוחין מתקבלין על הלב. ואם כי לא הספיק הזמן עמדי רק להיות כמציץ מן החרכים. החלק מעיד על כולו. ואשר ע"כ נעניתי למבוקשו להסכים ולתת ידי עמו להביאם לביה"ד. ואין מהצורך לגדור בעד מסיגי גבול כי לא חשידי אהב"י ע"ז. וגם ענוש יענש עפ"י חוקי הממשלה יר"ה כנודע.

דברי אלה לכבוד תוה"ק ולכבוד הרב המחבר נ"י

לבוב, יום ה' כ"ה שבט תרמ"ג לסדר ואלה המשפטים

צבי הירש אורינשטיין

הסכמת כבוד הרב הגאון הגדול בדורינו רבן של בני הגולה פאר הדור, עמוד הימיני, נר ישראל, כק"ש מוהר"ר יצחק שמעלקיש שליט"א אב"ד דק"ק לבוב והגליל

ב"ה

ה"ה הרב המאור הגדול החרף ובקי מ' יצחק אייזק טאביר האבד"ק פוטילה במדינת באקווינא איקלע לאתרין. והראה לי חידושו על יר"ד. ראיתי איזו עלים לתרופה מהלכות בב"ח. ומצאתי שמפלפל בדברי הפוסקים ראשונים ואחרונים כדת של תורה. ומעתיק דברי הפוסקים משורשן. מפרק ומתרץ. ומעמיק בדבריהם בסברות ישרות ונאמנות למוצאי דעת. וביען שבדעתו להוציא לאור חידושו בהלכה והוראה. ומקצת בדברי אגדה להשיב נפשות התלמידים השוקקים לדבר ד'. הנני בתומכי ידו שראוי הוא לקרבו למלאכת הקודש ולסייע בידו לתת לכסף מוצא די הפק זממו. להפיץ חידושו הנוגעים להוראה על פני תבל ולקנות ספרו בכסף מלא. [א"ה הפלפול שכ' הגאון שליט"א בכאן לחיבת הקודש אדפיס אי"ה כשיזכנו הש"י לדפוס על הלכה] וה' ירום קרן התורה. נוצר תאנה יאכל פריה נזכה להגדיל תורה ולהאדירה.

פרעמישלא, יום ג' פ' תרומה כי עת לחננה לפ"ק

יצחק שמעלקיש

האב"ד דק"ק הנ"ל

מאת המהדיר

הרה"ג ר' יצחק אייזיק טאובר זצ"ל, אשר לפי מסורת משפחתית הוא מצאצאי מהר"ם מרוטנבורג והשל"ה הקדוש, היה רבה של העיר פוטילה שבבוקובינה. כל ימיו ישב על התורה ועל העבודה וחיבר ספרים אחדים בהלכה, ביניהם חידושים על שו"ע יורה דעה ועוד, וכן פירוש על פרקי אבות בשם "מטל השמים".

ההסכמות דלעיל, החתומות על ידי גדולי הרבנים בגליציה באותו הדור, מתיחסות הן לחידושו בהלכה וכן לפירוש מטל השמים. אולם לפני שהספיק להוציא לאור את ספריו, כילתה שריפה את כל כתבי היד ורק פירוש "מטל השמים" נשאר לפליטה. הרה"ג ר' יצחק אייזיק טאובר זצ"ל אהב את ארץ ישראל בכל נימי נפשו ובסוף ימיו עלה לארץ ונפטר בצפת בפורים תרס"ב.

★ ★ ★

הקדמת המחבר לפירוש מטל השמים

יתגדל הבורא ויתקדש הוא הנותן התורה. אשר חנני ברחמיו וחסדיו שאין להם שיעור. לפרש עוד על מסכת אבות לפע"ד. ויה"ר מלפניו שיהיה זה לו לנחת רוח. ויזכני ויעזורני ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתו באהבה. שלא אבוש ולא אכלם ולא אכשל לעולם ועד אס"ו:

ועל הטוב יזכר

שם אאמו"ר הרב המאוה"ג הצדיק

מו"ר אפרים זלמן זללה"ה ושם אמי מורתי הצדקנית

מרת טשארנא זללה"ה